

Prvi potpredsednik Vlade i ministar spoljnih poslova Ivica Dačić danas je u Palati Ujedinjenih nacija u Ženevi svečano otvorio izložbu pod nazivom „Jovan Dučić – srpski pisac i diplomata“.

U prisustvu generalnog direktora Kancelarije Ujedinjenih nacija u Ženevi Michaela Møllera koji je pozdravio skup, zatim predstavnika Grada Ženeve, brojnih zvanica iz diplomatskog kora, predstavnika međunarodnih organizacija, uglednih Švajcaraca i pripadnika srpske dijaspore, ministar Dačić je ukazao na značaj Jovana Dučića u srpskoj i jugoslovenskoj diplomatiji i mestu koje ovaj velikan zauzima u srpskoj književnosti. Podsećajući da je Jovan Dučić u svojoj bogatoj diplomatskoj karijeri, dugoj preko 30 godina, službovao u 9 zemalja u 13 diplomatskih misija, te da je bio prvi diplomata sa zvanjem ambasadora u istoriji jugoslovenske diplomatije, ministar je napomenuo da je Jovan Dučić ostavio neizbrisive tragove u našoj diplomatiji i kulturnoj baštini.

Ovom izložbom, koju su zajednički organizovali Stalna misija Republike Srbije pri Ujedinjenim nacijama u Ženevi i Ambasada Republike Srbije u Švajcarskoj Konfederaciji, započinje obeležavanje stogodišnjice osnivanja Društva naroda, a Srbiji je pripala čast da današnjim sećanjem na Jovana Dučića otvori ciklus manifestacija u Palati nacija pod nazivom „Sto godina multilateralizma u Ženevi“.

Izložba obuhvata niz dokumenata i fotografija Jovana Dučića, koji se čuvaju u Arhivu Jugoslavije, Arhivu Srbije i Biblioteci Jovana Dučića u Trebinju, kao i originalna dokumenta sa Dučićevim potpisom iz Arhiva Kancelarije Ujedinjenih nacija u Ženevi.

Izložba traje do 15. marta, a već na samom otvaranju za nju je pokazano značajno interesovanje, o čemu svedoči veliki broj posetilaca.

U nastavku je integralna verzija govora ministra Dačića:

„Uvaženi posetioci,
Vaše ekscelencije,
Poštovani građani Ženeve,
Dragi prijatelji,

Čast mi je i zadovoljstvo što vam se obraćam povodom otvaranja ove značajne izložbe i izražavam toplu zahvalnost svima koji su dali doprinos njenoj realizaciji.

Jovan Dučić je bio istaknuti srpski i jugoslovenski pisac, pesnik i diplomata. Istoričari književnosti, kritičari i najšira publika smatraju ga jednim od najznačajnijih pesnika-liričara srpskog modernizma. Književni opus Jovana Dučića poznat je i priznat u Evropi, a on nesumnjivo predstavlja jednu od najistaknutijih srpskih pesničkih figura 20. veka. Njegova poezija pleni dubinom i osećajem za najtananije ljudske emocije: ljubav, bol, sreću, smrt, samoću i prolaznost. Poznata su i visoko cenjena i njegova prozna dela: literarni eseji i studije o piscima kao i pisma iz Švajcarske, Grčke, Egipta, Francuske, Španije, objedinjena u zbirci „Gradovi i Himere“. Njegovo prozno delo "Blago cara Radovana - Knjiga mudrosti" jedno je od najčitanijih dela srpske književnosti i predstavlja riznicu poetičnih filozofskih razmatranja o sudbinskim temama koje zaokupljaju svakog čoveka.

Jovan Dučić je ušao u diplomatsku službu kao već priznati pesnik, sa diplomom švajcarskog fakulteta i znanjem više stranih jezika. Pripadao je popularnoj generaciji pesnika diplomata, na koje smo i danas ponosni – i kao poklonici njihove literature i kao nastavljači jedne sjajne diplomatske tradicije, koju su i oni gradili. Uz Jovana Dučića, među književnim velikanima u redovima naše diplomatije bili su i Miloš Crnjanski, Rastko Petrović, Milan Rakić, kao i nobelovac Ivo Andrić.

Ovde u Ženevi, Jovan Dučić boravio je od 1899. do 1906. godine kada je i diplomirao na Filozofsko-sociološkom fakultetu. Godinu dana kasnije, uz pomoć istaknutih srpskih intelektualaca tog vremena Jovana Skerlića i Slobodana Jovanovića, bio je primljen u Ministarstvo inostranih dela Kraljevine Srbije. Karijeru je počeo od najnižeg zvanja – pisara da bi postepeno napredovao, dostigavši vrh diplomatske lestvice kada je postao prvi ambasador u diplomatskoj istoriji Kraljevine Jugoslavije. Diplomatsku karijeru dugu više od trideset godina Jovan Dučić proveo je u devet država, službujući od Sofije, Atine, Madrida, Rima, do Ženeve u kojoj boravi 1925. godine kao Stalni delegat, zatim Kaira, Budimpešte, Bukurešta i Lisabona.

Pristup svim evropskim dvorovima i svetskim diplomatskim krugovima, omogućavao mu je da o političkim dešavanjima redovno izveštava vlasti u Beogradu. U vremenu bez savremenih sredstava komunikacija, posao diplomate je bio i teži i zahtevniji. Dučić je bio pravi profesionalac, dosledno je zastupao stavove svoje države i borio se za njen što bolji status u svetu.

Dučić je iza sebe ostavio dragocene zabeleške, studije, analize, značajne za našu i međunarodnu diplomatiju. Jedan je od retkih srpskih diplomata koji je ostavio jedinstvena viđenja pojedinih političkih ličnosti, dao je portrete bugarskog kralja Ferdinanda Koburškog, egipatskog kralja Fuada, italijanskog kralja Emanuela i mnogih drugih. Pisao je mnogo i o pojedinim narodima i ličnostima, davao ocene, predviđanja, izuzetne analize stanja u Evropi, o Maloj Antanti, Balkanu, nemačko-italijanskim odnosima, jugoslovensko-italijanskim odnosima...

Život Jovana Dučića, pesnika i diplomate, ostavio je neizbrisive tragove kako u diplomatiji, tako i u književnosti, a njegovo nasleđe duhovno baštinimo i danas. Sam Dučić je pred kraj života, osvrćući se na ono što je iza njega, rekao:

„Ne smem ni da se setim šta sam sve video, doživeo, saznao, prihvatio ili odbacio za toliko

vremena večnog nespokojstva i večitog traganja za novim ... lično sam doživeo, koliko i cela jedna dinastija, po najvećim gradovima, najvišim društvima, najvećim univerzitetima, muzejima, bibliotekama, galerijama... "

Uveren sam, dame i gospodo, da ćemo uživati u ovoj sjajnoj izložbi, koja nam pruža priliku da se bolje upoznamo sa Jovanom Dučićem – diplomatom, onom stranom ove velike ličnosti koja je manje poznata od njegovog literarnog nasleđa. Pesnik i diplomata Jovan Dučić je govorio – „Velika je nesreća kad čovek ne zna šta hoće, a prava katastrofa kad ne zna šta može"! Pred nama je izložba sećanja na velikog srpskog i evropskog mislioca i diplomatu, koji je, na sreću, dobro znao i šta hoće i šta može, na čemu mu, kao narod, dugujemo poštovanje i večno sećanje.

Hvala vam!"

